

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1304

Vragen van het lid **Van Baarle** (DENK) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de situatie van Al-Aqsa tijdens de Ramadan* (ingezonden 1 maart 2024).

Antwoord van Minister **Bruins Slot** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 22 maart 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Ondanks waarschuwing veiligheidsdienst wil Israël moslims tijdens ramadan uit heilige Al Aqsa-moskee weren»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat begrijpt u van het immense belang van de Al Aqsa-moskee voor 1,6 miljard moslims?

Antwoord 2

De Al Aqsa-moskee is als één van de drie meest heilige plaatsen binnen de Islam van groot religieus belang voor moslims wereldwijd. Het kabinet zet dan ook in op goede coördinatie met alle betrokken partijen, inclusief Jordanië als hoeder van de heilige plaatsen, om de moskee te behouden en te beschermen.

Vraag 3

Wat is het standpunt van de Nederlandse regering omtrent de status van Oost-Jeruzalem onder het internationaal recht waar de Al Aqsa-moskee is gevestigd?

Antwoord 3

Overeenkomstig VN-Veiligheidsraad resolutie 478 van 20 augustus 1980 beschouwt Nederland de annexatie van Oost-Jeruzalem door Israël in strijd met internationaal recht. Voor Nederland en de EU vormen de grenzen van

¹ Volkskrant, 19 februari 2024, «Ondanks waarschuwing veiligheidsdienst wil Israël moslims tijdens ramadan uit heilige Al Aqsa-moskee weren» (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/ondanks-waarschuwing-veiligheidsdienst-wil-israel-moslims-tijdens-ramadan-uit-heilige-al-aqsa-moskee-weren~b0290a28/>)

voor 4 juni 1967 de basis voor de twee-statenoplossing, ook voor wat betreft de toekomstige status van Jeruzalem.

Vraag 4

Wat zijn de internationaal erkende afspraken over de toegang van religieuze groepen tot de Haram Al Sharif/Tempelberg, zoals die in de «status quo» zijn vastgelegd? Welke lijn volgt de Nederlandse regering omtrent deze «status quo»?

Antwoord 4

Het kabinet acht handhaving van en respect voor de status quo van de Haram al-Sharif/Tempelberg essentieel en roept alle partijen op om daartoe hun verantwoordelijkheid te nemen. Dit heb ik tijdens mijn bezoek op 5 maart jl. ook bij mijn Israëlische ambtsgenoot onderstreept. Tijdens de ramadan nemen spanningen, met name rondom heilige plaatsen in Oost-Jeruzalem, vaak toe. Jordanië speelt een significante rol in Jeruzalem. Het Jordaanse koningshuis is in de zogenaamde status quo afspraken aangewezen als hoeder (*custodian*) van de religieuze gebieden Haram al-Sharif/Tempelberg. Volgens status quo afspraken is het gebed in de Al-Aqsa-compound voorbehouden aan moslims, terwijl anderen mogen bezoeken. Bovendien moeten de toegang tot en het beheer van de compound worden afgehandeld door religieuze autoriteiten (waqf) die zijn aangesteld door de Jordaanse koninklijke familie. Alhoewel deze afspraken al jaar en dag bestaan zijn de status quo afspraken niet geformaliseerd.

Vraag 5

Denkt u dat Israël zich, met de aangekondigde toegangsrestricties, houdt aan de oproep van de Verenigde Naties (VN)-Veiligheidsraad uit 2023 om de afspraken uit de «status quo» te respecteren wat betreft de toegang voor moslims tot de Al Aqsa-moskee?² Zo ja, waar baseert u dat op? Zo nee, hoe gaat u Israël ertoe manen de afspraken wel te respecteren?

Antwoord 5

Op 5 maart heeft premier Netanyahu verklaard, in tegenstelling tot eerdere uitspraken van zijn Minister van Nationale Veiligheid, dat er geen additionele beperkingen worden opgelegd aan de toegang van gelovigen tot de Al-Aqsa-moskee tijdens de Ramadan. Dit is in lijn met het beleid van voorgaande jaren.

Vraag 6

Deelt u de mening dat de Israëlische toegangsrestricties tot de Al Aqsa-moskee tijdens de Ramadan een escalerende daad zijn in een politieke zeer instabiele regio? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Zie antwoord op vraag 5.

Vraag 7

Heeft Nederland, afgezien van «stevige gesprekken» en «veroordelingen», bestraffende consequenties verbonden aan de schendingen van de internationale afspraken omtrent de Al Aqsa-moskee door Israël? Zo ja, welke zijn dit geweest? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

De boodschap om de Al-Aqsa moskee open te houden voor Islamitische bezoekers tijdens de ramadan is direct overgebracht aan de Israëlische regering. Zie daarnaast antwoord op vraag 5.

² Verenigde Naties, 5 januari 2023, «S/PV.9236: The situation in the Middle East, including the Palestinian question» (https://www.un.org/unispal/wp-content/uploads/2023/01/S.PV_9236_050123.pdf)

Vraag 8

Wat doet u om in Europees en internationaal verband de druk op te voeren richting Israël om de afspraken omtrent de toegang tot de Al Aqsa-moskee na te leven? Met wie en in welke fora bent u hierover in gesprek en welke maatregelen worden er besproken?

Antwoord 8

Zie antwoord op vraag 4 en 5. Daarnaast heeft de Hoge Vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid Borrell op 8 maart opgeroepen de status quo te respecteren.

Vraag 9

Heeft u, gezien de ernst van de situatie, de Israëlische ambassadeur al op het matje geroepen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Nee. Zie het antwoord op de vragen 4, 5, en 8.